

Alfred Nobel
University

II Міжнародна науково–практична
конференція науково–педагогічних,
педагогічних працівників і молодих
учених

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА
ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ
ФАХІВЦЯ В ІННОВАЦІЙНОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ

матеріали конференції

17-18 квітня 2024 р.

**КАФЕДРА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З
ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

**II Міжнародна науково-практична конференція науково-
педагогічних, педагогічних працівників
і молодих учених**

**ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ
ФАХІВЦЯ В ІННОВАЦІЙНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ
ПРОСТОРИ**

**Матеріали конференції
(17-18 квітня 2024 р.)**

Електронне видання

**Дніпро
2024**

ALFRED NOBEL UNIVERSITY

**DEPARTMENT OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN
PEDAGOGY, PSYCHOLOGY AND SOCIAL WORK**

**2st International Scientific Conference
for graduate and postgraduate students and researchers**

**THEORY AND PRACTICE OF THE EXPERT'S PROFESSIONAL
FORMATION IN THE INNOVATIVE SOCIOCULTURAL AREA**

**Proceedings
(April 17-18, 2024)**

Electronic edition

**Dnipro
2024**

УДК 378:371.134:316.61

Т 33

Організаційний комітет:

С.Б. Холод, доктор економічних наук, професор, ректор, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», Україна – голова оргкомітету;

Н.П. Волкова, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», Україна – заступник голови;

О.О. Лаврентьєва, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи, ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», Україна;

О.П. Крупський, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу та міжнародного менеджменту, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Україна;

М.Н. Куня, доктор філософії, професор, Вищий інститут освіти і науки Лісабона, Португалія;

Є.В. Богодістов, доктор філософії, професор, Центр Менеджменту (MCI: The Entrepreneurial School), м. Інсбрук, Австрія;

С.Х. Абасова, доктор філософії, доцент, провідний науковий співробітник Інституту економіки Міністерства освіти та науки Азербайджана

Т33

Теорія і практика професійного становлення фахівця в інноваційному соціокультурному просторі: Матеріали 1-ї Міжнародної науково-практичної конференції науково-педагогічних, педагогічних працівників і молодих учених, Дніпро, 17-18 квітня 2024 р. [Електронне видання]. Дніпро: Університет ім. Альфреда Нобеля, 2024. 340 с.

ISBN 978-966-434-576-4

До збірки увійшли матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції. Головна тематика представлених доповідей відповідає напрямом роботи конференції: висвітлено теоретичні і методологічні засади розвитку професійної освіти в Україні в контексті євроінтеграції; окреслено сучасні парадигми в створенні соціокультурного середовища закладу освіти; розкрито зарубіжний досвід організації професійної підготовки молоді та освіти дорослих; схарактеризовано технологічний інструментарій в забезпеченні якості освітнього процесу.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

© Університет імені
Альфреда Нобеля, 2024

З М І С Т

Секція 1

Теоретичні і методологічні засади розвитку професійної освіти в
Україні в контексті євроінтеграції

Section 1

Theoretical and methodological bases of professional education
development in Ukraine in the European integration context

Pererva V. Enhancing science terminology acquisition through scaffolding strategies	10
Pinto S. C., Cunha M.N., Santos R. P., Costa F. The importance of nonviolent communication in university	15
Laurentieva O., Kuchma O. Ethics and safety of self-presentation in the digital environment: challenges for individuals and higher education institutions	23
Горбатюк Р. М. Розвиток професійної освіти в Україні в контексті сучасних викликів	27
Рибалко Л.М., Жуков В. Професійне становлення майбутнього фахівця в ЗВО	32
Степаненко В.І. Інтернаціоналізація як інструмент підвищення якості вищої освіти: глобальний і національний виміри	36
Сапожников С.В., Теплицька А.О. Фундаменталізація сучасної системи освіти як методологічний орієнтир розвитку сучасного суспільства	39
Трубавіна І.М. Актуальні питання змісту підготовки соціальних працівників до роботи в умовах воєнного стану	42
Деревянчук О.В. Цифровізація професійної підготовки майбутніх фахівців інженерно-педагогічних спеціальностей	45
Карпова М.Є. Нові підходи до змісту підготовки майбутніх психологів (дисципліна: Основи нейропсихології та психіатричної пропедевтики)	48
Олійник І.В. Використання сучасних цифрових технологій у процесі формування дослідницької компетентності у майбутніх докторів філософії в умовах аспірантури	51
Ростока М.Л. Термінологічний кластер інформаційно-аналітичного супроводу освіти, педагогіки і психології	55
Слюсаренко М. А., Віхрова О. В. Формування готовності майбутніх педагогів до евристичного навчання учнів	60

В.І. Степаненко,
*доктор педагогічних наук, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна*

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ГЛОБАЛЬНИЙ І НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ

Глобалізація освіти веде до її певної інтернаціоналізації – визначення змісту знань, які належить передати, їхньої стандартизації, формування спорідненої системи цінностей тощо [6]. У таких умовах інтернаціоналізація як глобальна тенденція розвитку людства в сучасних соціокультурних умовах орієнтує розвиток національних систем вищої освіти до гарантії якості вищої освіти нового рівня, формування у здобувачів освіти актуальних навичок і компетентностей [3]. Інтернаціоналізація поряд із застосуванням стратегій глобального рекрутування кращих здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, дослідників й адміністративного персоналу, а також глобальним партнерством, є однією з ознак моделі університету світового рівня. Глобальний вимір передбачає програми інтернаціоналізації вищої освіти, що здійснюються в контексті освітньої політики міжнародних організацій – ОЕСР, ЮНЕСКО, СБ, СОТ. Сутність програм зазначених організацій полягає в розробці міжнародних стандартів якості транскордонної освіти, юридичних й етичних норм міжнародної торгівлі освітніми послугами, етичних кодексів здійснення наукових досліджень, критеріїв рейтингової оцінки діяльності університетів тощо [7].

Основні інструменти та індикатори інтернаціоналізації для підвищення якості вищої освіти представлено на рис. 1.

Важливим для усвідомлення тенденцій розвитку процесу інтернаціоналізації вищої освіти є знання стратегій освітньої політики різних країн світу, які мають національні особливості. Однак, є спільні для всіх цілі й завдання. Наприклад, підвищення репутації закладу вищої освіти, входження у рейтинги, розширення впізнаваності, посилення конкурентоспроможності, розширення можливостей міжнародного працевлаштування випускників, поліпшення якості досліджень, навчання і викладання, а також підготовки здобувачів

вищої освіти до життя і праці в глобалізованому світі й інтеркультурному середовищі тощо [5].

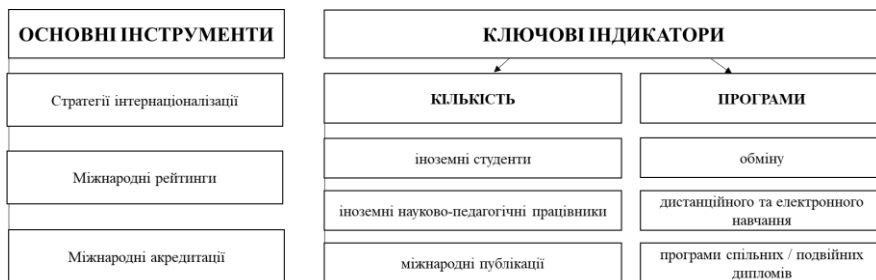

Рис. 1. Інструменти та індикатори інтернаціоналізації для оцінювання якості вищої освіти (створено на основі [5])

Для України в умовах війни особливо актуальним є забезпечення в закладах вищої освіти безпечності та стабільності освітнього процесу, що передбачає наявність стратегічних рамок, які містять комплексні заходи для запобігання безпековим загрозам, задоволення базових потреб всіх учасників освітнього процесу. Також в таких умовах характерною є цифровізація, яка постає однією з концептуальних засад інтегральної парадигми вищої освіти. Вона дозволяє здійснювати освітній процес в умовах значних пошкоджень матеріальної бази та відсутності можливості фізичної присутності його учасників і спрямована на: формування віртуальної реальності як простору соціалізації індивіда; використання в освітньому процесі цифрових технологій; запровадження інформаційних систем управління закладом вищої освіти і дистанційного навчання; мінімізацію часових, фінансових та людських ресурсів; перехід від «освіти для всіх до освіти для кожного» [2].

У глобалізованому ринковому суспільстві заклад вищої освіти постає центром генерування ідей, накопичення і передачі знань та інформації, формування і концентрації персоніфікованого інтелектуального ресурсу. Крім того, заклад вищої освіти відіграє ключову роль не тільки у продукуванні нових знань, а й проривних інновацій. Вища освіта є рушієм глобальної конкурентоспроможності. Заклади вищої освіти як базові елементи національних інноваційних систем стають об'єктами особливої дослідницької уваги, різнопланових оцінок, моніторинрів, рейтингування. Щодо присутності закладів вищої освіти України в глобальних рейтингах, то

вона характеризується їх недостатніми конкурентними позиціями, проте спостерігається потенціал її нарощування [4].

Інтернаціоналізація вищої освіти в Україні відбувається у площині розвитку її освітнього і культурного співробітництва з європейськими країнами. Для неї характерними є такі тенденції в контексті забезпечення якості: оцінювання закордонних ЗВО, включення іноземних експертів до національних агентств, розширення та формалізація співробітництва із закордонними агентствами на основі меморандумів про взаєморозуміння та співробітництво та ін. [5].

Одним із напрямів міжнародного співробітництва у сфері вищої освіти є розроблення програм спільних/подвійних ступенів. Мотивацією для їх розроблення є розширення освітніх пропозицій, зміцнення науково-дослідницького співробітництва, просування інтернаціоналізації та підвищення міжнародного престижу [1]. Інтернаціоналізація на рівні вищої освіти в аспекті взаємовизнання дипломів забезпечує ефективність функціонування глобальних ринків праці [8].

Отже, в Україні інтернаціоналізація вищої освіти відбувається в контексті інтегральної парадигми, яка функціонує в умовах глобальних викликів та війни. Для неї характерними є орієнтація на входження до європейського освітньо-наукового простору, розвиток освітнього і культурного співробітництва з європейськими країнами, відповідність вищої освіти міжнародним стандартам, підготовка конкурентоздатних фахівців, які володіють актуальними навичками і компетентностями, підтримка академічної мобільності, створення міжнародних освітніх і дослідницьких програм, імплементація у зміст освіти міжнародного, міжкультурного та глобального вимірів.

Список використаних джерел

1. Гуменна О. А. Розроблення програм подвійних/спільних ступенів: інституційний рівень. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 24. Т. 1. С. 143–146. DOI: 10.32843/2663-6085/2020/24-1.27.

2. Єрмакова С. С., Іванова О. С., Буренко М. С. Парадигма вищої освіти в умовах війни та глобальних викликів XXI століття. *Академічні візії*. 2023. Вип. 16. DOI: 10.5281/zenodo.7664976.

3. Заболотна А. Г., Ільченко Н. В. Інформаційне освітнє середовище як складова підготовки кваліфікованих фахівців: матер. Міжвузівської наук.-практ. конфер. «Формування сучасного освітнього середовища: теорія і практика»: зб. наук. пр. / Редкол.:

Н.В. Ільченко (голова) та ін. Ірпінь, 2020. С. 5–8.

4. Лук'яненко Д.Г. Конкурентний статус українських університетів: європейський та глобальний вимір: наук. доповідь на методолог. семінарі НАПН України «Шляхи і механізми підвищення конкурентоспроможності університетів України» (19 лист. 2020 р.). DOI: 10.37472/2707-305X-2020-2-2-13-9.

5. Механізми оцінювання якості вищої освіти в умовах євроінтеграції: монографія / Авт.: О. Воробйова, М. Дебич, В. Луговий, О. Оржель, О. Слюсаренко, Ж. Таланова, К. Трима; за ред. В. Лугового, Ж. Таланової. Київ: Ін-т вищої освіти НАПН України, 2020. 220 с.

6. Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія : монографія / за ред. В. Кременя, Т. Левовицького, В. Огнєв'юка, С. Сисоєвої. Київ: ТОВ «Видавниче підприємство «ЕДЕЛЬВЕЙС», 2013. С. 61–106.

7. Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти: навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 319 с.

8. Тенденції розвитку шкільної освіти в країнах ЄС, США та Китаї : монографія / за заг. ред. О. І. Локшиної. Київ : КОНВІ ПРИНТ, 2021. 350 с. URL: <https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/12/21-13.pdf> (дата звернення: 20.03.2024).

С.В. Сапожников,

*доктор педагогічних наук, професор,
ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», м. Дніпро, Україна;*

А.О. Теплицька,

*кандидат педагогічних наук,
ПУ «Вищий навчальний заклад «Міжнародний гуманітарно-
педагогічний інститут «Бейт-Хана»,
м. Дніпро, Україна*

ФУНДАМЕНТАЛІЗАЦІЯ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ ЯК МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ОРІЄНТИР РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Ми вже підійшли до дуже відповідального періоду життя на планеті – до корінної зміни нашого наукового світогляду. В його основі – пізнання людини самої себе, освітнє вивіщення її особистості на такий рівень розуміння єдності світу, що дозволить

Наукове видання

II Міжнародна науково-практична конференція науково-педагогічних, педагогічних працівників і молодих учених

**ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ
ФАХІВЦЯ В ІННОВАЦІЙНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ**

Матеріали конференції
17-18 квітня 2024 р.
(українською, французькою, англійською мовами)

Електронне видання

ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.
e-mail: nobel.science@duan.edu.ua
Свідоцтво ДК № 5309 від 20.03.2017 р.